

ІННОВАЦІЇ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Щербань І.Ю.

к.пед.н., доцент кафедри іноземних мов УДПУ

Реформування системи вищої освіти в Україні сьогодні визначає одним із своїх провідних завдань забезпечення підготовки кваліфікованих спеціалістів різних галузей економіки високим рівнем володіння іноземною мовою. Науково-технічний прогрес набув рис інформаційної революції (B.Nardi, B.Schneiderman, G.Wallis). На очах сучасного покоління відбувається перенос “епіцентру” життя суспільства з реального світу в реальність умовну, віртуальну. Це, на думку дослідників, сприяє процесам глобалізації та всесвітньої інтеграції, що, у свою чергу, призводить до зміцнення позиції англійської мови як мови інтернаціональної комунікації (О. Лопатін, С. Рогов, І. Шевченко, Р. Groot). Глобалізація науки і техніки, інноваційні процеси у сфері наукоємких напрямків сучасної техніки й технології, які сьогодні інтенсивно розвиваються, а також діяльність численних спільних підприємств науково-дослідного, науково-виробничого та виробничого характеру вимагають професійного міжкультурного спілкування фахівців технічного профілю. Без такого спілкування стає неможливим оперативний обмін інформацією, координація дій, досягнення взаєморозуміння, вироблення оптимальних і взаємоприйнятних організаційних, технічних і соціальних рішень.

Виходячи з вищесказаного, констатуємо, що особливо важливого значення набуває формування в студентів іноземної мовної компетенції. У процесі вирішення проблеми викладання іноземної мови у вищій школі на перший план виступає завдання застосування на практиці інноваційних методів навчання, що характеризуються більш гнучкою, ефективною стратегією формування фахівця на основі національного і світового досвіду; чіткою моделлю наукового й навчально-методичного забезпечення процесу

навчання та засвоєння іноземної мови, а також сучасною високоефективною технологією навчання.

В науковій літературі окремі питання інноваційної діяльності в галузі освіти висвітлено за такими напрямками: вдосконалення навчально-виховного процесу у ВНЗ (З.Абасов, А.Алексюк, С.Гончаренко, І.Зайченко, І.Зязюн, В.Кремень, Н.Кузьміна, О.Савченко, Г.Сиротенко); інноваційні педагогічні технології (О.Євдокимов, М.Жалдак, І.Носаченко, В.Олійник, О.Пехота, І.Підласий, М.Поночовний, С.Сисоєва); теоретичні питання педагогічної інноватики, визначення структури, закономірностей функціонування та розвитку інноваційних процесів у педагогічних системах (О.Божко, Л.Буркова, Л.Ващенко, І.Дичківська, І.Підласий, О.Попова, Н.Федорова); інноваційний експеримент (Ю.Гільбух, М.Дробноход).

Відбором, теоретичним осмисленням, класифікацією педагогічних інновацій займається нова галузь педагогічного знання – педагогічна інноватика (лат. *innovatio* – оновлення, зміна). Інновації в педагогіці пов'язані із загальними процесами у суспільстві, глобальними проблемами, інтеграцією (лат. *Integratio* – відновлення, об'єднання в ціле окремих елементів) знань і форм соціального буття. Нині створюється нова педагогіка, характерною ознакою якої є інноваційність – здатність до оновлення, відкритість новому.

"Інноваційну діяльність викладача іноземної мови" трактуємо як складне інтегральне новоутворення, сукупність різних за цілями та характером видів робіт, що відповідають основним етапам розвитку інноваційних процесів і спрямовані на створення та внесення майбутнім педагогом змін до власної системи роботи.

Однією з таких змін може стати запровадження елементів змішаного навчання (*Blending Learning*). *Blending Learning* – освітня концепція, в рамках якої відбувається поєднання отримання знань студентом як самостійно, в режимі он-лайн, так і через безпосередню взаємодію з викладачем. Змішана освіта дозволяє використовувати в навчанні так звані

Computer - Mediated Activities, де медіатором освітньої активності виступають комп'ютер, онлайн - режим, мобільні пристрої та спеціальні навчальні програми / платформи / ресурси.

Дослідження О.Маккензі, проведене в 1998 р. показало, що учням легше оцінювати своє розуміння матеріалу за допомогою комп'ютерних модулів оцінки, Blended Learning особливо ефективно для навчання іноземним мовам, оскільки передбачає і потребу в живому спілкуванні, і необхідність в онлайн читанні, перегляді роликів, візуальному «заучуванні» слів, інтерактивності, що сприяють запам'ятовуванню [2].

У 2016 році Міністерством освіти та науки України було презентовано унікальну інноваційну технологію вивчення англійської мови, по якій зможуть безкоштовно навчатись усі українські викладачі, науковці та студенти завдяки співробітництву Міністерства науки та освіти України та Соціального проекту з вивчення англійської мови "Lingva.Skills" (Учасники: В.Ковтунець, С.Куценко, В.Зубков, П. Бех). Цей Соціальний проект зібрав понад 2 млн. заявок від українців протягом чотирьох місяців і став найпопулярнішим освітнім проектом в Україні [1].

Перевагами блендинг-освіти є налагодження ефективного тайм-менеджменту та можливість відслідковувати темп і обсяг вивчення матеріалу. Важливим плюсом є те, що один викладач може навчати необмежену кількість студентів одночасно. Змішане навчання дозволяє викладачам перерозподілити ресурси і підвищити успішність, допомагає студентам організовувати та планувати роботу самостійно, незалежно отримувати та аналізувати знання, шукати та відбирати інформацію, приймати рішення, формувати навички презентації проектів, займатись самоосвітою.

Завдання викладача – скласти курс і розподілити навчальний матеріал на такий, який необхідно опрацювати на практичних заняттях, а які можна опанувати самостійно, які завдання підходять для індивідуальних занять, а які – для групової роботи над проектом. Курс навчання має складатись з двох

блоків – базового та дистанційного. Дистанційний блок повинен містити проекти для роботи в групі, творчі та практичні завдання, довідкові матеріали й посилання на додаткові матеріали в мережі Інтернет, проміжні та контрольні тести, а також завдання підвищеної складності. Доцільно базовий курс викладати на очних практичних заняттях, а розширений і поглиблений пропонувати для опанування в процесі дистанційного онлайн-навчання. Важливо, щоб заняття «face-to-face» проходили у форматах захисту проектів, презентації або дискусії між студентами або з викладачем. Окреслена діяльність є системною, націленою на реалізацію нововведень на основі використання та впровадження нових наукових ідей, знань, підходів або трансформації відомих результатів наукових досліджень і практичних розробок.

Впровадження блендинг-освіти в процес підготовки студентів-магістрантів сприятиме організації та плануванню наукової роботи самостійно, незалежному аналізу знань, пошуку та відбору інформації, формуванню навичок презентації проектів, підвищить якість наукових досліджень та розуміння академічної доброчесності, що матиме довготривалий ефект для вітчизняної та світової науки.

Список використаних джерел

1. Англійська для вчителів, науковців і студентів "Lingva.Skills". – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-presshall/2109608-anglijskou-zagovorat-bils-ak-piv-miljona-vikladaciv.html>
2. Nuruzzaman A. The Pedagogy of Blended Learning: A Brief Review / A. Nuruzzaman // IRA International Journal of Education and Multidisciplinary Studies (ISSN 2455–2526). – 2016. – Режим доступу: <http://dx.doi.org/10.21013/jems.v4.n1.p14>